

Etapy jezuitské formace

K řeholnímu životu patří formace. Je to cesta, která má řeholníkovi pomáhat, aby rostl k podobě Krista, svého Mistra, kterého chce svým životem následovat. V počáteční formaci se mladý řeholník seznamuje s životem řeholního společenství. Řád ho zároveň prověřuje, zda je k takovému způsobu života Bohem povolán. Hovoříme ale také o trvalé formaci řeholníků, která zahrnuje celoživotní úsilí růst v nezištné lásce, jež nikdy nekončí.

V jezuitském řádu má počáteční formace několik etap – od vstupu do řádu (noviciát) přes studium připravující ke kněžství, období pastorační praxe (magisterka) až k přípravě na poslední sliby (terciát). Všechny zahrnují několik rovin: duchovní formaci, v níž jezuita posiluje osobní vztah ke Kristu; komunitní formaci, kdy roste v lásce soužitím se spolubratry; intelektuální formaci spojenou se studiem filozofie a teologie; apoštolskou formaci, v jejímž rámci se učí disponibilitě v zapojení do apoštolské činnosti řádu.

Jak toto vše prožívají dnešní mladí čeští jezuité? Následující stránky vám nabídnou odpověď.

Petr Hančič

Karl Rahner stále inspiruje

V březnu tohoto roku jsme si připomněli 120. výročí od narození a 40 let od úmrtí Karla Rahnera SJ, jednoho z nejplodnějších teologů 20. století.

Nabízíme při této příležitosti několik impulzů k jeho četbě s osobní vzpomínkou, kterou napsal emeritní prezident Georgetownské univerzity ve Washingtonu Leo J. O'Donovan SJ.

Na Popelční středu roku 1984, den poté, co v Innsbrucku oslavil své 80. narozeniny, jsem Karla Rahnera vzal na výlet, který měl být tím posledním, co jsme spolu podnikli. V sousedním městě Schwaz jsme navštívili kostel Nanebevzetí Panny Marie, který ho zaujal především svými dvěma loděmi, jednou pro vyšší vrstvy a druhou pro dělníky. V obnoveném františkánském klášteře mě rychle opravil, když jsem se díval na scénu „vzkříšení z mrtvých“. „Ne, ne,“ namítl, „vzkříšení těla!“ Během večere bylo jasné, že věnuje příliš malou pozornost nutričním potřebám svého těla, protože si objednal jen vynikající místní dezert jablečných palačinek. Jen o několik týdnů později mě – už doma ve Spojených státech – velmi zarmoutilo, když jsem se dozvěděl, že 30. března zemřel.

Čtení Rahnerova díla může být celoživotní zaměstnání, či lépe zdroj pro celý život. Stránky jeho obtížných esejí překvapivým způsobem stále inspiřují možná více putující křesťany než

akademiky. Rahner píše jako básník, jehož kreativita byla dána do služeb sdílení společných otázek, nebo jako mystik, který je ochotný ve vši skromnosti sdílet hluboké vnímání Boží přítomnosti.

Jak bychom mohli dnes číst tuto legendární osobnost? Nabízím pět návodných otázek.

1. Jak Rahner chápal lidský rozum a jeho schopnost pravdy?

Zcela jinak než věda 18. a 19. století a První vatikánský koncil, který hájil rozum za podmínek, jež od vědy přijal. Podobně jako další velcí humanističtí myslitelé své doby – například Hans-Georg Gadamer či Paul Ricoeur – i Rahner opakovaně varoval před redukcí rozumu a jazyka na technické a instrumentální použití. Obdivoval vědecké pokroky a byl za ně vděčný, ale opakovaně trval na tom, že nejhlubší potřebou lidské mysli je společenství s tím, co se nikdy nedá definovat – s láskou, věrností a důvěrou.

Karl Rahner SJ na fotografii z pozůstalosti Elfriede Oegglové, Karl Rahner Archiv (Foto jesuiten.org)

Mluvil jako věřící, který hledá porozumění, jako někdo, kdo se cítí osloven, přijat a objímán svatým tajemstvím, pro něhož je slovo „Bůh“ možná nezbytným, ale strašlivě pokulhávajícím pojmem. Čím více uvažujeme, tím více si uvědomujeme, že pouze nekonečný horizont je schopen uspokojit nekonečnou tážající se dynamiku naší mysli a žízeň lidských srdcí. Tento vhléd má kořeny u Augustina a Tomáše Akvinského, ale také v sebevědomí moderní doby.

2. Jaký je podle Rahnera vztah mezi poznáním a láskou?

Stojí vedle sebe? Navazují jedno na druhé? Je jedno primární (jako je blažené patření na Boha v tradič-

ním pojetí nebe)? Nebo jsou vnitřně a dynamičtěji spřízněné, přičemž ani jedno nemůže být samo o sobě bez druhého? Rahnerova odpověď přišla již na jeho slavných přednáškách o filozofii náboženství *Posluchači Slova* (1941), v nichž chápe poznání jako nasměrované k naplnění v lásce. Odmítá volit mezi intelektualizmem a voluntarizmem, čerpá z Bonaventurovy představy o extatickém rozumu a vidí vědění a lásku jako vzájemně související, jako v sobě přebývající: „V srdci vědění stojí láska, z níž samo vědění žije.“

Rahner ve své eseji o Trojici například mluví o pravdě jako o „první pravdě, kterou konáme, o skutku, ve kterém pevně klademe své já za sebe

a pro druhé, o skutku, který čeká, až uvidí, jak bude přijat“. Jsme pravdou života, kterou může zaručit pouze láska. Poznání musí být vždy puzeno láskou, stejně jako mohou křesťanští věřící přijmout Boží slovo pouze tehdy, jsou-li vedeni Božím Duchem (viz 1 Kor 12,3; Jan 14,26, 16,12).

3. O kom vlastně Rahner mluví?

Jeho tématem je často vztah mezi individuálním lidským subjektem a Bohem, který nás vykupuje v Kristu. Ale tato interpretace je vůči jeho myšlení nespravedlivá. Spíše než aby považoval individualitu za prvotní antropologickou danost (nejprve „já“), zastával Rahner ve skutečnosti hluboce a až mysticky sociální pojetí člověka a veškeré stvořené reality. Již v knize *Posluchači Slova* napsal: „Jsme lidskými bytostmi pouze uvnitř lidstva.“ Na rozdíl od objektivistické a ahistorické neoscholastiky, ve které byl vzděláván, stále více zdůrazňoval, že naše sociální povaha jako lidských bytostí musí být založena nejen psychologicky, sociologicky nebo eticky, ale také prostřednictvím nábožensky motivované ontologie, tzn. skrze pohled na skutečnost, který je formovaný vírou. Na naší dějinné cestě lidských subjektů k tomu, co nábožensky nazýváme „svatým Božím tajemstvím“, si stále více uvědomujeme sami sebe jako zodpovědné subjekty.

V zásadní eseji z roku 1971 Rahner napsal: „V jednotě zkušenosti Boha

a zkušenosti vlastního já na jedné straně a v jednotě zkušenosti sebe sama a setkání s bližním na straně druhé vidíme, že tyto tři zkušenosti jsou v zásadě jedno.“ Rahner nebyl ani primárně teoretický myslitel. Tím se dostáváme k naší čtvrté otázce.

4. Jaká byla role praxe v Rahnerově myšlení?

Ve svých raných meditacích *Setkání s tichem* (1938) mluvil o skutečné moudrosti zakoušené lásky. Rahnerova práce pod vedením Karla Rudolpha na Pastoračním institutu ve Vídni během válečných let měla trvalý vliv na jeho myšlení. A jeho praktický sklon se nejzřetelněji projevil v pětidílné Příručce pastorální teologie, v níž figuroval jako spoluredaktor v letech 1964 až 1972. V rozhovoru ke svým 70. narozeninám řekl: „Za vším, co jsem kdy udělal, stál bezprostřední, pastorační a duchovní zájem.“ Domníval se, že učení církve by mělo být podřízeno církevní praxi a teologie by neměla být pojmána primárně jako teoretická, ale spíše jako praktická disciplína.

Proč? Především proto, že Rahner věřil, že v naší sdílené a omylné svobodě jsme povoláni podílet se na spravedlnosti a štědrosti samotné Boží svobody. Od samého počátku chápal křesťanskou víru nejen jako poznání o Bohu, ale jako důvěru ve spasitelnou Boží milost. Zjevení není informací o Bohu, ale je vlastním Božím sebezjevením pro nás. Ježíš není poslem s nečekanými zprávami, ale

prostředníkem všeobjímající, božské milosti. Duch není univerzální instinkt, ale proměňující síla. A církev nemá být soběstačnou institucí, ale svátostí, účinným znamením spásy nás všech ubohých, svéhlavých lidských bytostí.

Rahner zastával názor, že naše znalosti jsou nejpravdivější v konání, nikoli ve spekulacích, které mu předcházely. „Teologie je zaměřena na prožívání naděje a lásky, v nichž je okamžik poznání, který bez nich není možný,“ napsal. Ortodoxie a ortopraxe (tedy správná nauka a správné jednání) tvoří podle něho vzájemně se podmiňující prapůvodní jednotu, která se projevuje praxí. Veškeré poznání je platné pouze ve spásném jednání, jež se naplnilo v lásce. Tím se dostáváme k poslední otázce.

5. Co mohlo původně inspirovat tento smysl pro dialektiku, pro interakci, která slibuje nebo alespoň nabízí pokrok?

Od průkopnické studie Klause Fischera o Rahnerově antropologii přes podrobné studie Harveyho Egana SJ a Philipa Endeana SJ byly jako nejhlubší zdroj Rahnerova myšlení rozeznány spiritualita svatého Ignáce z Loyoly a jeho Duchovní cvičení. Sám to řekl a nezapomenutelně vyjádřil v eseji nazvané Svatý Ignác mluví k dnešnímu jezuitovi (1978), kterou často nazýval svou závětí. Duchovní cvičení jsou školou svobody – svobody od falešného já, které nás uvěžňu-

je, a svobody pro Kristovo povolání sloužit pod praporem jeho kříže.

Cesta „čtyř týdnů“ Duchovních cvičení probíhá měnícím se terénem. Každý okamžik na cestě vyvolává otázku, jejíž odpověď mě přenese do další fáze, k další otázce („K čemu mě Kristus volá?“), která mě pak vede k dalším odpovědím a otázkám. Ovšem také k modlitbě, která sází na to, že se všichni můžeme odevzdat do nesmírné a nekonečné Boží lásky („Kontemplace k nabytí lásky“). Naděje „čtvrtého týdne“ je přítomna jako cíl v meditacích „prvního týdne“, ale pouze průchod každou fází může umožnit, aby se zrodila skutečná naděje. Tuto modlitbu lze tedy nejlépe popsat jako dialektickou, a právě ona tvoří základ teologie Karla Rahnera.

Ale přesvědčte se sami: vezměte, čtete a modlete se... Především však doufejte, že najdeme výživu pro svůj život. Když si na začátku položíte několik dobrých otázek, může vám to pomoci pochopit, k čemu vás vaše víra vyzývá. Dobré otázky přinášejí světlo k porozumění. Vzpomínám si, jak Karl Rahner, když vstoupil do kostela ve Schwazu, šel nejprve k soše Panny Marie a zapálil tam svíčku. Když jsem se chystal udělat to samé, zastavil mě: „Ne, jedno světlo stačí.“

„Opravdu ano,“ pomyslel jsem si, „pokud je tvoje.“

*Leo J. O'Donovan SJ, přeložil Jan Regner SJ
Převzato z časopisu America
(30. března 2009)*

Redakčně upraveno a zkráceno

Mezinárodní noviciát

Jezuitská formace začíná noviciátem. Čeští novicové jsou v současné době posíláni do mezinárodního noviciátu v Birminghamu. O životě v této formační komunitě píše její český člen a socius novicmistra P. Pavel Bačo SJ.

Některé mladé muže mohou občas napadnout myšlenky typu: Co tak stát se jezuitou? Pokud nezůstane jen u myšlenek, ale po počátečním hledání kandidát zažádá o vstup do jezuitského řádu a je přijat, je poslán do jezuitského noviciátu.

Co je noviciát?

Jednoduše by se dalo říci, že noviciát je obdobím rozlišování a prověřování povolání, které kandidátovi (novici) vytváří podmínky k tomu, aby poznal, zda jeho povoláním je být skutečně jezuitou, nebo zda jej Bůh volá na jinou životní cestu. Pomoci k tomu se kandidátovi dostává od zkušených jezuitů, novicmistra a dalších tzv. formátorů, kteří novice v tomto rozlišování duchovně doprovázejí. U jezuitů má noviciát dvouleté trvání a soustřeďuje se na prohloubení kandidátova vztahu k Bohu i jeho praktické služby druhým, na obeznámení se základy, spiritualitou i historií řádu. Obzvláštní pozornost se věnuje Ignácovu životopisu, Konstitucím neboli stanovám řádu i dokumentům jezuitských generálních kongregací.

Toto dvouleté období netráví novicové jen v noviciátním domě, ale poměrně hodně času stráví i mimo dům na tzv. „experimentech“. Nejedná se o vědecké pokusy, ale o zkušenosti, které mají novicům prakticky pomoci v ověření jejich povolání, v hlubším poznávání jejich talentů i limitací pro apoštolát.

První takovou zkušeností jsou třicetidenní duchovní cvičení v tichu, intenzivní zkušenost modlitby a rozlišování, která by se měla odehrát v prvním půlroce noviciátu. Dalšími „velkými experimenty“ – každý v trvání zhruba pět až osm týdnů – jsou nemocniční experiment, kdy se novicové zapojí do péče o nemocné a umírající, poutní experiment, kdy si při pěším putování vyprošují od lidí nocleh i stravu, pastorační experiment, ve kterém pomáhají v nejrůznějších jezuitských apoštolských dílech, a sociální experiment, ve kterém mohou sloužit lidem v nouzi, bez domova či uprchlíkům. Také v obdobích, kdy jsou v domě noviciátu, mají novicové své pravidelné služby a apoštoláty, které zahrnují úklidové práce, vaření pro ko-

munitu, práce na zahradě, zapojení do místních charitativních projektů nebo výpomoc ve farnostech.

Proč Anglie?

Spojený česko-slovenský noviciát se do srpna roku 2020 nacházel v Ružomberku na Slovensku. K 1. srpnu 2020 jsem byl jmenován novicmistrem a poslán právě tam v čase, kdy byl dům prázdný a česká ani slovenská provincie neměly žádného novice. Ovšem vzhledem k tomu, že bylo potřeba, abych sám absolvoval několikaměsíční praxi po boku některého ze zkušených evropských novicmistřů, a vzhledem k tomu, že začátkem září 2020 měl vstoupit pouze jediný český kandidát, provinciálové obou provincií rozhodli, s ohledem na jazykové vybavení kandidáta a moje, abychom se přesunuli do střední Anglie, do noviciátu v tzv. Manresa House na jihozápadě Birminghamu. Už v té době byl Manresa House mezinárodním noviciátem, kam přicházeli kandidáti nejen ze Spojeného království, ale i z Irska, Holandska a severní Belgie. Po několikaměsíčním pobytu a pozitivním vyhodnocení zkušenosti z naší i britské strany bylo v roce 2021 potvrzeno, že česká i slovenská provincie budou posílat své kandidáty i nadále do Birminghamu. Já jsem zůstal v Birminghamu od toho roku jako socius, tedy asistent tehdejšího novicmistra P. Simona Bishopa SJ. Zároveň od září 2022 jsem byl jmenován kaplanem pro studenty na blíz-

ké University of Birmingham. V létě 2023 musel P. Simon ze zdravotních důvodů rezignovat na svou funkci a novicmistrem se stal P. Matthew Power SJ. Já stále zůstávám asistentem novicmistra, P. Simon rovněž pomáhá podle svých zdravotních možností novému novicmistrovi svými zkušenostmi.

Birminghamský noviciát

Jak už vyplynulo z předchozího odstavce, noviciát v Manresa House v Birminghamu je mezinárodní. Loni v srpnu nám do prvního ročníku nastoupilo celkem sedm kandidátů: jeden z Británie, jeden z Holandska, dva z České republiky, dva ze Slovenska a jeden z Francie. I v rámci týmu formátorů jsme mezinárodní: V uplynulých čtyřech letech jsme v komunitě měli formátory z Irska i Holandska, já zase zastupuji střední Evropu. Dalším specifikem zdejší formace je její komunitní rozměr. Vše nespočívá jen na novicmistrovi a jeho asistentech, ale do formace se zapojuje celá komunita již formovaných jezuitů. Do této komunity patří i náš představený a ředitel Jezuitského institutu spirituality P. David Smolira SJ, který novice zasvěcuje do tajů prací na zahradě, bibliista P. James Crampsey SJ, který uvádí novice do vybraných částí Písma svatého, bratr ministr Geoff te Braake SJ, který koordinuje práce v domě a zprostředkovává příklad povolání jezuitského bratra angažovaného v ekologii. No-

vicové se tak už v noviciátě setkávají s různorodostí jezuitských osobností, apoštolátů a s konkrétními příklady toho, jak vypadá život jezuitského kněze či bratra.

Denní program v obdobích, kdy novicové pobývají v domě, zahrnuje čas pro osobní meditaci, mši svatou, společnou modlitbu, přednášky či sdílení, práce v domě, v kuchyni a na zahradě, čas na studium a rekreaci. Obvykle od pondělí do středy probíhají tematické kurzy přednášek či workshopů, a to často s pomocí hostujících přednášejících, zaměřené na základní řádové dokumenty, řeholní sliby, historii jezuitského řádu, na jednotlivé části Písma svatého. Čtvrtky jsou vyhrazeny pro pravidelné duchovní doprovázení noviců. V pátky vyjíždějí novicové do dvou charitativních center ve městě na apoštolát mezi bezdomovci a migranty. V soboty mívají volný den, kdy mohou vyrazit na výlet nebo jiným způsobem odpočívat. O nedělích doprovázejí naše kněze na výpomoc v blízkých farnostech či v akademické farnosti na kampusu Birminghamské univerzity.

Rytmus dvouletého birminghamského noviciátu se odehrává zhruba v šestitýdenních cyklech, to znamená, že přibližně šest týdnů tráví novici v domě, dalších šest týdnů na velkých experimentech. Co se týče velkých experimentů, jsou většinou organizovány na různých místech Spojeného království. Např. nemocniční experi-

menty se mohou konat v komunitách Archa nebo v domovech pro seniory, které provozuje kongregace Malých sester chudých, pastorační experimenty zase v jezuitských farnostech, sociální experimenty při Jezuitské službě uprchlíkům (JRS). Ve druhém roce noviciátu mohou být novicové posláni na jeden z velkých experimentů i do domácích provincií. V uplynulých letech jsme tak některé vysílali do irského Dublinu pro práci s drogově závislými nebo do pastorače v Praze u Sv. Ignáce.

Celkově lze říci, že život v našem noviciátě na jedné straně poskytuje novici dostatek ticha a prostoru k modlitbě a reflexi, na straně druhé také bohatou škálu praktických zkušeností a služby lidem. Obojího je potřeba, aby se novic mohl učit dobře rozlišovat to, co se děje v jeho vnitřním duchovním světě, a aby tak mohl lépe poznávat, k čemu ho Bůh v jeho životě volá.

Pavel Bačo SJ

Fotografie z noviciátu v Birminghamu najdete na třetí straně obálky.

Bůh má jiná měřítka

I když je člověkem spíše introvertní povahy, umí překvapit svou otevřeností a jiskřivými komentáři aktuálního dění. Není možná nějakým roditelým bavičem, ale jeho smysl pro humor, který se většinou projeví v nečekanou chvíli, vždy potěší. Jako příslušníka nejmladší generace českých jezuitů čeká nyní Pavla Bandoucha studium teologie ve Francii. Při této příležitosti jsme mu položili pár otázek.

Pavle, před vstupem jsi studoval historii. Nepocházíš ovšem z katolické rodiny, ke křesťanství jsi konvertoval v dospělosti. Mohl bys říct, jaké impulzy rozhodly o tom, že jsi uvěřil a nechal ses pokřtít?

Myslím, že to prostě přišlo tak nějak přirozeně. V mé rodině se o Bohu nějak zvláště nemluvalo, ale dala mi dobrou výchovu a skvělé prostředí, za které jsem vděčný. Hospodin ke mně tak do značné míry hovořil i v této laskavosti. Nějak jsem ale asi neměl potřebu to pojmenovávat náboženskými termíny a upřímně jsem na to příliš neodpovídal ani svým životem.

Poměrně důležitá pak byla smrt babičky, což bylo takové první reálné setkání s lidskou konečností. Začal jsem více uvažovat o existenciálních otázkách a místo stromů jsem pomalu začínal vidět les. Důležité pro mě nepochybně bylo setkání s Písmem svatým. Když jsem ho četl, bylo mi jasné, že je v něm takový zvláštní plamen. Velmi mi pomohly i publikace a záznamy přednášek kardinála Špidlíka. Boží přítomnost a působení jsem nejdříve spatřoval hlavně v dějinách, to byl i důvod, proč jsem začal studovat historii na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. No a čím dál více jsem si uvědomoval, že je i v těch mých osobních dějinách, v mém životě. A vlastně od začátku jsem měl jasno, že plnost toho, co Hospodin dává, je v Ježíši a v katolické církvi, kterou jsem vnímal jako apoštolskou. O křtu jsem uvažoval poměrně dlouho, protože jsem si byl vědom, že je to velký závazek, a chtěl jsem to vzít případně vážně. Nakonec jsem se k tomu ale rozhodl a byl jsem opravdu pokřtěn.

A co tě nakonec přivedlo až do jezuitského řádu?

Především jsem si uvědomil, že křest není jednorázový úkon, ale že skrze něj Bůh chce člověka dále rozvíjet. Popravdě jsem nejprve neměl zvláštních pochyb, že by to u mě nebyla cesta manželství. Realita ale byla jiná a nenacházel jsem to, co jsem hledal, tedy pocit, že jsem na svém místě. Na druhou stranu pro mě zkušenost lásky byla zásadní a jsem za ni vděčný. V podstatě

už od křtu ale ve mně byl takový tichý hlásek, který jsem později rozklíčoval jako povolání k řeholnímu životu a ke kněžství. Popravdě jsem si tím ale nebyl zpočátku moc jistý, protože jsem měl za to, že to je spíš psychologická reakce na některá zklamání. Pocit smysluplnosti a pokoje, který mě naplnil a naplňuje po rozhodnutí požádat o vstup k jezuitům, je pro mě ale jasným znamením, že jsem tam, kde mám být. Ne že by to bylo vždy všechno skvělé a růžové, ale každý známe ten pocit, kdy do sebe něco jakoby „zaklapne“.

Jaké hlavní důvody tě tedy inspirovaly k tomu, aby sis vybral právě jezuitu, a ne nějakou jinou duchovní stezku?

Už jsem zmínil důležitost knih kardinála Špidlíka, který mě zaujal svou hloubkou, srozumitelností a humorem. Toto jsem postupně objevoval u většiny jezuitů. Pro některé možná překvapivě je pro mě slovo definující jezuitu „laskavost“. Lidský přístup, zájem o člověka, nebrat sebe sama příliš vážně, nechávat prostor Bohu. Jezuitu jsem po křtu potkal i na Erasmu v Pise a po návratu jsem začal komunikovat ohledně zájmu o vstup. Bylo to ještě spíše křivolaké, nicméně rozhodující pro mě byla krátká duchovní obnova v duchu ignaciánských exercicií, kde jsem pocítil Boží pozvání k tomu být jezuitou, ale zároveň svobodou. Vnímám, že vstoupit k jezuitům není něco, co musím udělat. Kdyby to tak bylo, asi bych to ani neudělal, protože by mi v tom chyběla právě ona svoboda. Zvolil jsem ale prostě to, co jsem vnímal jako lepší.

Po noviciátě jsi studoval filozofii v Itálii. Jak vzpomínáš na toto období svého života?

Byl to krásný čas. Nejvíce mi z něj zůstává zkušenost bratrské komunity a spolupráce. Byli jsme tam jezuité z různých zemí, převážně jižní Evropy, ale třeba i Maďarska. Po noviciátě na Slovensku, kde nás nebylo mnoho, to byla také má první větší zkušenost toho být členem většího jezuitského společenství. Na San Saba, jak se kolej jmenovala, nás bylo 15–25, podle toho, jak to ten který rok vyšlo.

Zaujalo mě také studium filozofie. Byla to určitá kultivace sebe sama, ale i toho, jak to, o čem uvažujeme, nějakým způsobem předávat ostatním tak, aby to bylo srozumitelné a korektní. Na Gregoriáně pak člověk potkával lidi z celého světa, což bylo také nesmírně obohacující. Z českého rybníčku je prostě důležité někdy, je-li to možné, vypadnout.

Nyní jsi už na konci tzv. magisterky, tedy období praxe mezi základním studiem filozofie a teologie. Čím pro tebe byl tento čas důležitý?

Slovo, které pro mě definuje jezuitu, je „laskavost“ – lidský přístup, zájem o člověka. (Foto Petr Havlíček SJ)

Byl to nesmírně pestrý čas. Mojí hlavní činností bylo během těchto tří let dopsat dizertaci z historie, kterou jsem započal ještě před vstupem do Tovaryšstva. Měl jsem ale také možnost lehce vypomáhat ve Vatikánském rozhlasu, což byla skvělá zkušenost v příjemném kolektivu, zároveň i poměrně explicitní služba papeži Františkovi, kterého mám opravdu rád a vážím si toho, co vše se snaží dávat do pohybu tak, aby byla církev stále více schopna odpovídat na to, kam ji Duch svatý zve. Poslední dva roky magisterky jsem strávil v Praze. Pro změnu jsem tak okusil působení mezi vysokoškolskými studenty. Je krásné vidět, kolik je lidí, kteří chtějí udělat něco navíc, kterým na Bohu a bližních záleží. Mimo to jsem mohl udělat i zkušenost s duchovním doprovázením, a to i během duchovních cvičení, což je pro mě asi to, co pokládám za vůbec nejhezčí a nejdůležitější činnost, které se jako jezuité můžeme věnovat.

Bylo něco, co tě nemile překvapilo? A co tě naopak potěšilo?

Myslím, že se mi podařilo lépe poznat své silné stránky, ale i limity. Uvědomil jsem si třeba, jak se často bojím udělat chybu. Vlastní sebepoznání je vždy dobré. Nepochybně mě potěšila i spolupráce s některými spolubratry, která fungovala dobře.

Po návratu ze zahraničí mě poměrně šokovaly některé jevy v církvi u nás. Občas mám pocit, že se spokojujeme s málem, chybí odvaha a kreativita. Přitom lidí, kteří hledají Boha a růst ve vztahu k němu, je opravdu mnoho. Vlastně si nemyslím, že by bylo třeba nějak dalekosáhle měnit struktury. Někdy by úplně stačilo být normální a lidšší, laskaví. To jsou ostatně vždy znamení působení Ducha. Ale na základě toho, co je nyní v procesu jak u nás u jezuitů, tak obecněji v církvi, jsem optimista. Synodalita, kterou zdůrazňuje papež František, opravdu přinese plody, pokud budeme trpěliví a dáme Hospodinu prostor. Církev bude ale nakonec vlastně vždy taková, jakou si ji uděláme. Jde ale o to, zda jsme přitom ochotni naslouchat Duchu.

Jsi zároveň před dokončením doktorátu z historie. Jaké je téma tvé dizertace a proč sis vybral právě je?

Psal jsem o působení apoštolských nunciů (v podstatě vyslanců papeže) v zemích Koruny české v letech 1578–1594. Už delší dobu jsem se zabýval církevními dějinami. Zdálo se mi zajímavé spojit „velké dějiny“ s perspektivou našich zemí. Celkově mi jako jedno z nosných témat vyšla náboženská tolerance, která do značné míry souvisí s tím, jaký je vztah duchovní a světské moci. Je neuvěřitelné, jak odlišné bylo v tomto ohledu 16. století od dnešní doby.

Nyní tě čeká studium teologie v Paříži. Jak se na toto období těšíš a co od něho očekáváš?

Bude to pro mě nepochybně výzva, francouzsky se teprve učím. O to více se ale těším, že poznám nové prostředí a kulturu. Mimo to je nyní Paříž jedním z největších formačních center pro jezuitu v rámci Evropy, kam přicházejí mladí jezuité ze všech koutů světa. Doufám, že mi tento čas dá nová přátelství, zkušenosti a příležitost poznat zase další odstín Boží přítomnosti. Mimo to jde také o období, kdy už se blíží i možná svěcení, takže je to opravdu důležitý čas. Očekávám pochyby a nejistoty, to k tomu tak nějak patří. Bez toho by nebylo možná zjistit, zda jde skutečně o povolání ze strany Hospodina a zda ho jsem schopen přijmout zodpovědně a svobodně.

V čem by ses rád v rámci jezuitského řádu angažoval v budoucnosti?

Pokud bych si mohl vybrat, nejvíce mě naplňuje doprovázení a dávání duchovních cvičení. Rád ale pracuji i se studenty, dokážu si vzhledem ke svému vzdělání představit i výuku. Vždy ale záleží na tom, co je potřeba. Ze své zkušenosti vím, že každá mise člověku něco dá a on něco dá jiným. Je zajímavé, že „úspěch“ v tomto ohledu není něčím až tak podstatným. Bůh má jiná měřítka.

Rozhovor připravil Jan Regner SJ

Amerika oceňuje různorodost

Ke kněžské službě je potřebná studijní příprava ve filozofii a teologii. Jezuité je obvykle studují na vlastních univerzitách. Protože se počet jejich studijních center v Evropě zmenšuje, odcházejí jezuité studovat i do zámoří. Na americké Boston College právě dokončuje svou teologickou formaci Václav Novotný SJ. Co mu přinesla?

V roce 1855, v době, kdy Amerika čelila masivní přistěhovalecké vlně z Evropy – během deseti let přišly tři miliony cizinců převážně z Německa a Irska – a protikatolický i antiimigrační sentiment byl všudypřítomný, Abraham Lincoln píše blízkému příteli: „Jako národ jsme začali prohlášením, že ‚všichni lidé jsou si rovni‘. Nyní to prakticky čteme ‚všichni lidé jsou si rovni, kromě černochů‘. Až se k moci dostanou všeználcí, bude to znít ‚všichni lidé jsou si rovni, kromě černochů, cizinců a katolíků‘. Až k tomu dojde, raději bych emigroval do nějaké země, kde se nepřetvařují a nepředstírají, že milují svobodu – například do Ruska, kde lze despotismus brát čistě a bez nízké slitiny pokrytectví.“

Lincolnův postřeh vystihuje historické pozadí amerického katolictví. Od prvních krůčků v Novém světě stáli katolíci pod stínem protestantských církví a často museli čelit obviněním, že přináší pouze sociální obtíže, jsou papežskými vazaly a špióny a nevědí,

co je podstatou demokracie. Během imigrační vlny, na kterou Lincoln naráží, se němečtí katolíci přesunuli do vnitrozemí, kde pokojně farmařili, zatímco irští katolíci, kteří pocházeli z nižších vrstev, zůstali v pobřežních městech, a právě Boston se stal populárním místem, kde se pokoušeli najít práci. Zaměstnaní či nezaměstnaní, Irové se rádi napili tekutého moku a v opojení narušovali zaběhaný pořádek. Rodiny jsou chudé, vzdělání často chybí, a pokud si je rodina může dovolit, rodiče se obávají, že jim kluka předělají na protestanta. Do této situace přicházejí jezuité a v roce 1863 irský tovaryš John McElroy zakládá *Boston College* (BC). Katolickou školu, která se stará převážně o studenty z chudých irských rodin. Podobný je počátek a kontext mnoha katolických škol v USA.

Katolíci jako menšina

Americký katolík byl od počátku v menšině a sociálně znevýhodněný. Starší generace někdy vzpomíná, jak

Gasson Hall –
hlavní budova
Boston College
(Foto twitter
Boston College)

jejich rodiny vyrůstaly v katolických enklávách. Narodili se v katolické nemocnici, chodili do katolické školy zřízené jejich farnostmi, pokračovali studiem na katolické univerzitě a přejí si zemřít v katolickém domově pro seniory, ve kterém byli i jejich rodiče. To samozřejmě neznamená, že se katolíci starali pouze o sebe. Naopak, jejich charity a nemocnice se brzy staly artiklem, který dělal dobré jméno katolické církvi ve společnosti, kde dominujícím étosem byla schopnost individua zajistit si štěstí sám. Rád si například stěžuje Max Weber ve své slavné knize *Protestantská etika a duch kapitalismu*, jak se proces posvěcování života stává pro amerického protestanta pouze obchodní transakcí.

Z těchto a jiných důvodů pro katolické politiky, biskupy a intelektuály

byly centrálními tématy náboženská svoboda, pluralismus a sociální otázky. Na Druhém vatikánském koncilu to byl právě jezuita John Courtney Murray, absolvent *Boston College*, který zásadně přispěl k otázkám náboženské tolerance v dokumentu *Dignitatis humanae*. Dodnes se američtí teologové pyšní těmito nejzásadnějšími příspěvky americké teologie.

Ačkoliv dnes katolická církev již nežije v takto polarizovaném napětí s protestantským světem a společenská diskuze o sociálních problémech se v mnohém posunula dál, historické pozadí dává lépe pochopit přístup katolické církve ke vzdělání v USA. Možná není ani takovým přeháněním říct, že kde dříve stál jako element ohrožení protestant, je dnes nepřítelem sekulární kultura. Zároveň si však americký katolík stále uchoval sociální citlivost

obzvláště pro minoritní skupiny, vždyť si sám touto zkušeností prošel. Napětí se přesunulo dovnitř katolické církve samotné. Pokračuje boj o pravověří s rostoucí nedůvěrou vůči venkovnímu světu a zároveň i dědictví sociální citlivosti, otevřenosti a důrazu na individuální svobodu.

Dnešní Boston College

Boston College má dvě teologické fakulty: *Clough School of Theology and Ministry* (CSTM), s dovolením udílet církevní akademické tituly, a dále *Theology Department*, která zajišťuje humanitní vzdělání všech studentů bakalářského studia. Vzhledem k tomu, že *Boston College* je tradičně zaměřená především na svobodná umění (*artes liberales*), je teologie součástí základního vzdělání všech studentů bez ohledu na užší specializaci. S 15 tisíci studenty se *Boston College* řadí mezi menší či střední univerzity svojí velikostí, z toho samotná CSTM má více než 400 studentů. Což jistě není zanedbatelné číslo vzhledem k tomu, že tři čtvrtiny studentů tvoří laici.

Navzdory jasnému rozdělení, umocněnému rostoucí silou sociálních médií, je pozoruhodné, jak plodná teologická reflexe a diskuze probíhá na CSTM. Je očividné, jak fakulta během let nabírá na prominenci. V katolickém univerzitním prostředí i mezi různými křesťanskými denominacemi je citovaná mezi předními teologickými pracovišti. Často jsem na přednáškách potkával studenty

z Harvardu či Bostonské univerzity, kteří byli vděčnými posluchači různých i systematictějších předmětů patristického či scholastického výchoďiska. Vícekrát jsem od nich zaslechl, že u nich taková nabídka není a mnoho z nich i s uznáním pokyvovalo, že profesor uvede začátek hodiny modlitbou. Na jejich mateřských protestantských fakultách je to nemyšlitelné, jestliže k výuce přistupují spíše ve smyslu religionistiky, univerzálního spiritualizmu či teologie bez Boha.

Způsob výuky

Není zanedbatelným faktorem, že klasické předměty, jako například fundamentálka či christologie, jsou vyučovány několika profesory simultánně. Tak má student možnost výběru různých přístupů a metod. Čte se mnoho. Na základním kurzu mezi padesáti až sto padesáti stranami textu týdně, u doktorských kurzů se každou hodinu diskutuje nová kniha. Na druhou stranu není standardní mít více než pět kurzů za semestr. Nejvýraznějším rozdílem je však systém vzdělávání formou diskuze. To může být v mnohém obohacující, student se učí smysluplně zformulovat myšlenku, číst texty a být aktivním participantem během hodiny. Obzvláště neamerické národnosti často potřebují povzbudit ve slovním projevu. Na druhou stranu, neohlídá-li profesor diskuzní fórum, argumenty se stávají jen cirkulární repeticí téhož – nedostatky v základních znalostech

Václav Novotný SJ přijal v Bostonu jáhenské svěcení v roce 2021, na fotografii v první řadě druhý zleva
(Foto Saint Peter Faber Community)

o metodě a filozofická či teologická nedovzdělanost se rychle projeví. Logika odvolávající se pouze na osobní zkušenost, není-li doplněna souvislou zkušeností církve, si rychle protiřečí. Většinou jsou nejoblíbenější profesori, kteří dokázali umně zkombinovat systém přednášek, moderovaných diskuzí a shrnujícího stanoviska.

Odnáším si mnoho. Nadšené zajetí místních profesorů pro teologii se projevovalo i v tom, jak mě povzbuzovali, abych napsal práci o ne úplně standardním tématu mystiky svatého Ignáce a Božího Srdce. Komunita Petra Fabera, kde jsem strávil pět let

svého života, je krásným příkladem jezuitské mezinárodní kultury. Není vůbec jednoduché ukočírovat komunitu sedmdesáti lidí a více než dvaceti národností. Je to štědrost americké kultury, která nevnučuje a dokáže ocenit různorodost. Po tři roky jsem vypomáhal v jedné místní farnosti. I přes můj těžký slovanský akcent lidé přicházeli s chválou, jak dobře mi rozumí. Tak jako Ital, Američan zřídka kdy opraví gramatickou chybu cizozemce. Velkorysost a vděčnost za druhého vítězí nad malicherným posuzovačstvím.

Václav Novotný SJ

Vidět, jak se Slovo vtěluje

Slovenský jezuita Peter Dubovský je uznáván za jednoho ze špičkových odborníků na Bibli. Zároveň má dar vysvětlovat těžké biblické pasáže srozumitelně. Inicioval vznik rozsáhlého biblického komentáře ve slovenštině, který postupně vychází. Rád vyhověl naší žádosti o rozhovor.

Do jezuitského řádu jsi vstoupil těsně před listopadem 1989. Nebyla to ale přímočará cesta. Od kdy jsi přemýšlel o kněžství a řeholním životě?

Už moje babička velmi toužila, abych se stal knězem, ale já jsem nechtěl. Serióznější přemýšlení přišlo, když mi bylo asi 18 let. Nejvíc se to pak vyjasnilo, když byla tzv. Svíčková manifestace v Bratislavě v roce 1988. Tehdy mě zatkli, a pro mě nastal zlom. Už dříve jsem potkal jezuitu, kteří mě velmi podrželi. Potom jsem šel na vojnu, a když jsem se z ní vrátil, hned jsem 7. října 1989 nastoupil do noviciátu. Bylo to těsně před revolucí v listopadu 1989 a vše bylo ještě úplně v tajnosti. Ani rodiče nesměli nic vědět.

Jak si mám ten noviciát představit? Žili jste v nějakém bytě, nebo jste se jen setkávali jednou za čas?

Když jsme uvažovali o vstupu do noviciátu, tak jsme dostali dvě podmínky: Musíš ukončit školu a mít za sebou vojnu a musíš si najít práci, která by byla krytím. Takže jsem skončil vysokou školu (biotechnologii-biochemii) a našel jsem si práci – dělal jsem na Výzkumném ústavu onkologických chorob. Po návratu z vojny jsem noviciát začal doopravdy. Jednou za tři týdny jsme se setkávali v bytě u Laca Csontose, který byl novicmistrem. Každý jsme bydleli v nějakém bytě – někteří žili v bytech sami, já jsem bydlel s dalším novicem Jurajem Dufkou. Každé ráno jsem chodil do práce.

To už ale bylo jasné, že komunismus padá, ne? Bylo pár měsíců před revolucí...

Když přišla revoluce, tak se stále nevědělo, co bude dál. První, kdo vyšli z podzemí, byli jezuité, o kterých estébáci už věděli. Pak jako druhá várka vyšli ven ti, o kterých bezpečnost nevěděla, ale byli vysvěcení na kněze (Emil Váni apod.). Nakonec se všichni řeholní představení dohodli, že až přijede papež Jan Pavel II. na první návštěvu Československa v dubnu 1990, tak vyjdou ven na veřejnost i novicové – poprvé jsme se oblékli do talárů. Dál jsme ale

žili v bytech, dokud jezuité pro noviciát nekoupili dům v Trnavě, kam jsme nastoupili začátkem července 1990. Ten dům ale bylo nutné nejprve opravit. Takže jsme měsíc pracovali jako pracovní četa od rána do 10 hodin večer. Když jsme pak měli měsíční duchovní cvičení, první týden jsem celý prospal, jak jsem byl unavený.

K jezuitům tě přitáhla postava sv. Ignáce, nebo živí jezuité?

Protože všechny řehole žily za komunistů v utajení a nikdo o nich nevěděl, tak jsem při rozlišování povolání zašel za naším kaplanem ve farnosti. Vzal mě na teologickou fakultu v Bratislavě, abychom se o tom pobavili. Protože jsem měl velmi špatné politické zázemí, tak mi děkan fakulty na rovinu řekl, ať buď podepíšu spolupráci, nebo že nemám šanci na přijetí. Nepřímým způsobem mě vlastně uchránil, abych si přihlášku do semináře nepodával, protože estébáci by po mě šli. Našeho kněze jsem se potom ptal, co mám dělat dál, a on mi řekl, ať buď uteču do zahraničí, nebo vstoupím do řehole. Já se zeptal, co jsou řehole, a on mi odpověděl, že na Slovensku jsou tři řeholní řády – saleziáni, františkáni a jezuiti. Ve skutečnosti jich bylo více, ale o těchto třech mi řekl. Františkáni že jsou chudí, saleziáni že si hrají s dětmi a jezuiti že jsou moudří. Později jsem zjistil, že křesťanským společenstvím vysokoškoláků, kam jsem chodil, se věnují jezuité, což jsem předtím nevěděl – normálně chodili do práce, a my jsme za nimi chodili na zpověď a na duchovní vedení. Já chodil za Emilem Vánim, byl to příjemný člověk, který uměl naslouchat. Jezdili s námi na výlety do hor a na lyže. Byl to skutečně živý příklad dobrých lidí a kněží, kteří věděli, co chtějí, i když riskovali, že je mohou zavřít.

Přejdeme k tvé současné práci biblisty. Odborně se věnuješ knihám Starého zákona. Na které z nich se zaměřuješ a proč?

Během doktorského studia na Harvardu jsem se začal učit akkadštinu – to je to klínové písmo na hliněných tabulkách. Když jsem oslovil možného moderátora, tj. vedoucího své dizertace, ukázal mi klínové novoasyrské tabulky, které právě překládal a připravoval jejich kritické vydání. Četba těchto tabulek byla velmi zajímavá, bylo to, jako kdybys vytáhl archivy StB – v podstatě zápisy tajných služeb. Můj moderátor navrhl, abych zrekonstruoval celý ten starověký informační systém a jeho vliv na Bibli. V dizertaci jsem se pak snažil ukázat, že biblický příběh o asyrském králi Sinacheribovi, který obléhá krále Chizkijáše (Ezekjáša) a Jeruzalém, určitým způsobem reflektuje, jak Asyřané začali sbírat informace o Judsku a kolik detailů znali o této malé provincii. Věděli, co kdo a kdy řekl, kdy přšlo a neprašlo, kdo koho podvedl, kdo neplatí daně – to všechno je dochované. Tím se mi otevřela cesta ke

Peter Dubovský SJ se stal 6. dubna 2024 členem Evropské akademie věd a umění v Salcburku (Foto Herbert Rohrer, euro-acad.eu)

studiu historických knih Starého zákona, zejména knih Královských, které jsou moje specializace.

Běžní čtenáři Bible mají někdy potíže s pochopením tzv. těžkých míst, zejména starozákonních. Jak moderní exegeze pomáhá v jejich objasňování, aby je chápal dnešní člověk?

Dnešní exegeze má už k dispozici tolik informací, že se těžká místa dají pochopit ukázáním celého dobového kontextu: jak lidé tehdy přemýšleli, jakým způsobem vyprávěli, jaký jazyk používali, jaký měli názor na svět, jak chápali svět a vesmír, jak vnímali rituály, božstvo. To je obrovský zdroj informací, který pomůže člověku vysvětlit mnohé věci. Některé modely, jak tehdy lidé nábožensky přemýšleli, nám jsou možná vzdálené, ale pro ně byly úplně normální.

Jedna taková základní teologická pravda třeba zněla, že Bůh se někdy z určitého důvodu rozhněvá, nebo ani nemusel mít důvod, a proto nastávají války a porážky, a tehdy bylo potřeba Boha nějak usmířit. Když se usmířil, tak poslal nějakého spasitele a ten situaci zachránil, většinou to byl nějaký král. Potom

se ale Bůh opět rozhněval a točilo se to stále dokola. Tato představa existovala nejen v Izraeli, ale i v Mezopotámii, v Jordánsku, v Sýrii. Když na tomto pozadí dnes čteš knihu Soudců, tak vidíš, jak se v ní tento model opakuje, a také, že ho přebírá sv. Pavel ve své teologii: Bůh se rozhněval, a proto muselo dojít k usmíření v Kristu. Je to velmi stará teologie, která tehdy fungovala, ale nyní už moc nefunguje, protože takovýto obraz Boha není dnes přijatelný ani z teologického hlediska, nejen z historického. Ale pokud dnešní člověk vstoupí do způsobu, jakým lidé tehdy o Bohu přemýšleli, tak se může vyhnout nedorozuměním.

Dá se říct, jaké jsou aktuálně nejrozšířenější trendy ve světové biblistice? Na co kladou důraz?

Často se říká, že historicko-kritická metoda přinesla velký průlom, ale trvalo dlouho, než ji katolická církev přijala – až ve 20. století. Mnohé části Bible se ale nedají touto metodou interpretovat. Vezměme si třeba knihu Judit. Když na ni začneme aplikovat historicko-kritickou metodu, tak se člověk dostane do úplných nesmyslů, protože tato kniha byla napsaná v podstatě jedním autorem. Když ale člověk začne číst knihy Královské, nebo Samuelovy, nebo Pentateuch bez historicko-kritické metody, tak se zase dostane do problémů. Takže nejde ani tolik o to, jaká metoda je v současnosti zajímavá nebo moderní, ale otázka zní: Jak pochopit text? Každý text vyžaduje svou vlastní metodu nebo vícero metod. Některé vyžadují historicko-kritickou, některé více rétorickou, některé narativní metodu, některé vyžadují, aby člověk poznal archeologické pozadí apod. Když si například vezmeš Žalm 23, co tam pochopíš s geografíí nebo s archeologií? Nebo s teorií rituálů? Ale když budeš číst knihu Leviticus a nebudeš studovat rituály, tak z toho nic nepochopíš. Jednotlivé knihy si jakoby určují, kterou metodu použít.

A pak je důležitá ještě druhá otázka: Jak text aplikovat na dnešní dobu? Pro to existují zase jiné metody. Když dělám rozbor textu a určuji, která část je historicky nejstarší, tak to neznamená, že o tom budu mluvit v kázání. Tam to musím přetavit s ohledem na posluchače. Existují aplikační metody, které pomáhají, jak biblický text „přeložit“ do jazyka lidí, které mám před sebou. Jinak hovořím před dětmi a jinak před seniory, jinak před profesory teologie a jinak před profesory dějin na sekulární univerzitě.

Biblických komentářů je nepřehledné množství. Jaké jsou dnešní nejlepší komentáře Bible – v zahraničí a u nás (Slovensko, Česko)?

Když mluvíme o anglicky hovořícím světě nebo o německém světě, tak tam existují stovky a stovky komentářů. Když mluvíme o českém a slovenském světě, tak na Slovensku máme v podstatě jednu skupinu komentářů, které

vydáváme od roku 2004 v Dobré knize. Už jsme vydali knihy Genesis, Exodus, tři Malé proroky, teď se pracuje na Izajášovi, na Písni písní. Vyšlo také Markovo evangelium a připravujeme Janovo evangelium. Na Slovensku si nemůžeme dovolit mít dvacet komentářových řad.

A máme třeba nějaké překlady zahraničních komentářů?

Máme, ale ty jsou v češtině. Češi hodně překládají, také začali dělat vlastní komentářovou řadu. Rovněž Poláci mají dobrou komentářovou řadu. Každá řada je ale rozdílná. Česká je velmi zaměřená na filologii a exegezi, polská řada je laděná víc narativně a pastoračně. Naše slovenská řada má víc rozměrů, proto jsou svazky objemné. Máme tam filologický rozměr, nové překlady z vícero jazyků, exegezi, jak text vykládají církevní otcové, jak ho vykládají rabíni, potom synchronní analýzy, diachronní analýzy, aplikace. Čtenáři si v komentáři mohou vybrat, který rozměr je zajímavý.

Když si otevřeš Písmo, dokážeš se na ně jako biblista dívat jako na živé Boží slovo? Je snadné přepnout mezi exegetou a naslouchajícím křesťanem?

To je důležitá otázka. Když exegeta zůstane jen u filologické analýzy, tak pro něho Bible v podstatě není Písmem svatým, Božím slovem, ale jen starověkou knihou, kterou analyzuje, jako analyzujeme Homéra nebo Gilgameše. Když ale pro něj je Božím slovem, tak mu exegeze pomáhá proniknout více do hloubky a vidět, jak se Slovo vtěluje. O to se snažili lidé už ve Starém zákoně – jak přijít k Bohu; o to zápasili, hledali vyjádření, hledali jazyk. Někdy se jim to dařilo, někdy ne. Podobné je to i v Novém zákoně, kde se evangelia snaží přiblížit tajemství Ježíše – jsou rozdílná, ale dohromady dokážou plnost vtělení Slova zachytit. Pro mě tedy nejde o dva rozdílné světy, ale o to, aby si člověk udělal vlastní syntézu. Svět vědecký a odborný se musí prolnout se světem osobním, duchovním.

Ptal se Matej Sandtner SJ

Prof. Peter Dubovský SJ (* 1965 v Piešťanech) vystudoval biotechnologii na SVŠT v Bratislavě. Po vstupu k jezuitům v roce 1989 studoval Písmo a jazyky starověkého Blízkého východu na Papežském biblickém institutu v Římě, v roce 2005 obhájil doktorát na *Harvard Divinity School* v USA. V současnosti vyučuje exegezi Starého zákona na Papežském biblickém institutu v Římě. V září 2023 byl jmenován jeho rektorem, od března letošního roku prezidentem.

Facultés Loyola v Paříži

V rámci oslav padesáti let od založení jezuitského ústavu vyššího vzdělání Centre Sèvres v Paříži dostala tato instituce začátkem roku nový název Facultés Loyola. Protože tato škola byla v minulosti a je i v současnosti spojena s některými členy české provincie, rozhodli jsme se ji našim čtenářům představit.

Paříž je pro jezuitský řád zvláštním místem. Je totiž jeho pomyslnou kolébkou. Ignác z Loyoly dal právě v tomto městě nad Seinou dohromady skupinu mužů, mezi nimiž byli i Ignácovi spolubydlicí František Xaverský a Petr Faber, kteří se nazývali přátelé v Pánu a které pojila touha sloužit Kristu kreativně a bez nároků na odměnu. I na tento aspekt odkazuje heslo „Povolání ke svobodě“ inspirované listem sv. Pavla Galaťanům (5, 13), které je jakýmsi mottem *Facultés Loyola*. Podívejme se ale krátce i na to, jak vzniklo *Centre Sèvres*, jak zněl až do letošního roku název tohoto institutu.

Slavná minulost

Centre Sèvres vzniklo v roce 1974, když došlo ke spojení dvou škol spravovaných francouzskými jezuiti, z nichž se jedna nacházela v Lyonu a druhá v Chantilly. První z nich se zaměřovala na výuku teologie, zatímco ve druhé byl důraz kladen na filozofické vzdělání. Právě komplementární

a dialogické spojení filozofie a teologie se stalo jedním z hlavních rysů *Centre Sèvres*, které proslulo stylem výuky založeným na otevřené diskusi a kvalitní argumentaci vlastního názoru, spíše než na školometském učení se nazpaměť. Mezi „otci zakladateli“ byli např. slavní francouzští jezuité Paul Valadier, obhájce významu svobody svědomí, Pierre Vallin či Guy Petitdemange. V době, kdy se nová škola zabíhala, v Paříži studoval a posléze pastoračně působil i nedávno zesnulý český jezuita Petr Kolář. Po pádu komunismu absolvovali část své formace na *Centre Sèvres* také jezuité Josef Blaha, Václav Umlauf nebo Pavel Gábor. O tom, že kvalita studia je vysoká, svědčí i to, že jezuita a znalec patristiky Michele Fédou, který na této škole učí již od roku 1987, obdržel v roce 2022 prestižní Ratzingerovu cenu.

Dynamická současnost

Paříž se v průběhu několika desetiletí proměnila díky přítomnosti *Centre*

Sèvres v jedno z nejdůležitějších jezuitských formačních center v rámci Evropy. Mnoho studentů sem přichází i z jiných kontinentů, zejména z Afriky a z Asie. Pro představu: sedmnáct jezuitů studujících na *Centre Sèvres*, kteří byli vysvěceni v dubnu tohoto roku na jáhny, pocházelo z dvanácti různých provincií.

Nestudují zde ale zdaleka pouze jezuité. Ti tvoří asi třetinu všech studentů. Stejným poměrem jsou zastoupeni řeholnice a řeholníci náležející k jiným řádům či kongregacím a laici. Také tato pestrost a otevřenost mezinárodní a mezikulturní bohatosti vedly k tomu, dát škole nový název *Facultés Loyola*.

Zároveň byla po letech obnovena i stopa českých jezuitů v Paříži. Zatímco Pavel Bandouch, se kterým jsme v tomto čísle dělali rozhovor, tam bude v září svá studia teologie teprve zahajovat, Vladislav Šimák už je ve Francii druhým rokem. „Studium na filozoficko-teologické vysoké škole jezuitů v Paříži je velmi podnětné i příjemné,“ popisuje Vladislav, který strávil studia filozofie v Krakově a následně prožil období „magisterky“ v Brně. „Přináší možnost potkávat velmi znalé teology i filozofy a studovat u nich. Prostředí je i zároveň přátelské a otevřené schopností studujících. Dává tak možnost osobního rozvoje. Je zde možné studovat filozofii, teologii, etiku nebo specializované studium pro mnišské řády. Zajímavostí dokazující široký záběr je i katedra čínských studií.“

Přednášky jsou na *Facultés Loyola* organizovány částečně na základě zimních/letních semestrů a částečně podle trimestrů. Základem studia je účast na semestrálních seminářích, které vyžadují detailní přípravu, aktivní účast, následně syntézu a analýzu diskuze. Dalším důležitým prvkem je semestrální práce. Závěrem školního roku pak probíhá souhrnná zkouška za celý rok. Vedle pravidelného programu se pak konají jednou měsíčně prezentace pro širší veřejnost zaměřené na aktuální společenská témata.

Dodejme, že se rozhodně nejedná o jedinou jezuitskou školu, na níž by čeští jezuité studovali teologii. Další scholastik naší provincie Roman Frolek zakončuje první rok teologických studií ve Varšavě. V minulých letech pak jiní naši spolubratři absolvovali teologii v Bostonu, Madridu či Římě. Jedná se přitom vždy nejen o intelektuální, ale i o duchovní a lidskou přípravu na jejich budoucí působení v rámci Tovaryšstva Ježíšova.

-red-

Vzpomínky na Bohosudov

Po druhé světové válce nemohlo arcibiskupské gymnázium pokračovat v činnosti v Praze, protože jeho budova v Bubenči zůstala zabavena ministerstvem vnitra. Proto se obnovená instituce v roce 1947 přestěhovala do Bohosudova v pohraničí. Osobní vzpomínku na léta prožitá v gymnáziu přináší polenský rodák Ing. Karel Voplakal.

Dodnes jsem velmi vděčný svým rodičům za to, že mne tehdy jako jedenáctiletého školáka po páté třídě základní školy přihlásili ke studiu na osmiletém Biskupském gymnáziu v Bohosudově, na prestižním církevním učilišti, které po celá staletí – a po nucené válečné přestávce znovu – tradičně spravovali otcové jezuité a zaručovali mu skvělou úroveň.

Přijímačky jsem sice tehdy v létě roku 1947 vykonal ještě na Arcibiskupském gymnáziu v Praze-Dejvicích, ale poznal jsem při nich budoucího bohosudovského „šéfa“, charizmatického dvojnásobného doktora otce Františka Šitala SJ, který mne jako kluka velmi zaujal. Od něj jsme se dozvěděli, že v severočeském Bohosudově, poutním místě pod Krušnými horami, známém též jako Mariaschein, se od září otevírá chlapecké církevní gymnázium s ubytovacím konviktem a s profesorským sborem tvořeným převážně jezuitskými pedagogy.

Cestování do Bohosudova

Bylo to ovšem od mé rodné Polné hodně daleko – napříč Čechami severozápadním směrem – bezmála tři sta kilometrů. Na počátku školního roku 1947–1948 mne maminka ráno posadila do polenské lokálky, jíž jsem se dostal do Dobronína na hlavní trať do Prahy, a po třech hodinách drkotání ve vagóně 3. třídy mne na „Wilsoňáku“ přivítal tatínek, který tehdy už v Praze pracoval; pomohl mi s kufrem a doprovodil mne na „Masaryčku“ a já jsem pak ještě víc než dvě hodiny cestoval rychlíkem do Ústí nad Labem a po přestupu na teplickou trasu jsem se konečně ocitl na zastávce Bohosudov-Krupka u Teplic Lázní. V kufru jsem si vezl svou klukovskou výbavu: na každý kousek prádla mi babička pečlivě vyšíla mé přidělené internátní číslo (82), aby mi v ústavní prádelně mohli všechny mé vyprané věci snadno vyhledat a předávat.

Už z vlakového okénka jsem uviděl dvě barokní věže bohosudovské ba-

ziliky s budovami kláštera, konviktu a gymnázia pod vysokým kopcovitým hřebenem. Ještě dnes si vzpomínám, jak tehdy byla ve mně „malá dušička“. Od vlaku už jsem však nešel sám – větší či menší postavy budoucích gymnazistů těžce vláčely, stejně tak jako já, ty své obstarožní oprýskané papírové kufry (tehdy ty naše „loďáky“ samozřejmě ještě neměly žádná kolečka, bez nichž se nyní žádné zavazadlo neobejde) a myslím, že při pohledu na vysoký horský masiv Komáří výšky a na rozsáhlý jezuitský areál pod ním jsme si všichni připadali velice, velice malí... S pochopitelnými obavami jsme očekávali, jak se zcela nová situace pro nás vyvine, a také, jak vydržíme to skoro tříměsíční odloučení od domova, od rodičů a sourozenců až do vánočních prázdnin.

Ubytování

Ubytovali nás v ohromných ložnicích – vždy dvě školní třídy dohromady; tomuto úvaru o cca šedesáti nezkušených studentkách se tam říkalo „divize“. Tehdy ještě byly pouze tři: ta první sdružovala primány a sekundány a jejím představeným byl prefekt Mag. Bohumil Dvořák. Druhou divizi měl na starosti Mag. Pekař, po něm Mag. Hron a tu třetí, jejímiž příslušníky byli ti pro nás už téměř úctyhodní kvintáni a sextáni, vedl Mag. Strmiska. Dvě nejvyšší třídy prozatím ještě neexistovaly, až v dalším školním roce se z dosavadních sextánů stali septimáni a v tom

Tablo vedoucích bohosudovského biskupského gymnázia (Foto archiv SJ)

posledním nedokončeném školním roce jsme měli už i maturitní ročník oktávánů, kteří se však vinou estébácké „akce K“ ze dne 14. dubna 1950 maturity nedočkali. Divizní prefekti – oslovovali jsme je jako „magistry“ – tehdy ještě neměli kněžské svěcení. Nad nimi i nad námi studenty bedlivě bděl generální prefekt P. Josef Cukr SJ, kněz a politický vězeň nacizmu a později i komunizmu, faktický obnovitel gymnázia i konviktu (tedy školy i našeho ubytovacího zařízení).

Poté, co jsme si v této prostřední budově stupňovitého tvaru v prvním a druhém poschodí vybalili kufry a našli jsme si svá očíslovaná přidělená lůžka, zavedli nás do naší prostorné studentské kaple v přízemí téhož domu a po bohoslužbě pak do společné jídelny na naši první studentskou večeři. O kuchyni se starala se svým týmem sestřička Božena z řádu Školských sester de Notre Dame, která byla zároveň představenou malých rádovalových komunit v Bohosu-

dově. Marodku vedla populární sestra Pravomila, některé školní předměty na nižším gymnáziu vyučovaly další řeholnice (Gerardie Vrbková, Maximína Vaňková a Gizela Výthová).

Profesorský sbor

Naprostou většinu pedagogického sboru však tvořili profesori – jezuitští kněží: P. František Šítal, P. Pavel Opavský, P. Karel Šupa, P. Jakub Rabušic, P. František Úředníček, P. Alois Raška, P. Blažej Ráček, P. Jan Svoboda, Mag. Jan Pospíšil a fyzikář P. Eduard Křivánek, z nichž mnozí byli ověnceni doktorskými tituly. Ředitelem gymnázia byl starší profesor, lingvista P. Pavel Opavský, jemuž se přezdívalo Cicero. On i všichni pedagogové a rovněž i generální prefekt a s ním i „divizní magistři“ podléhali statutárnímu rektorovi jezuitské rezidence, konviktu i gymnázia P. Dr. Františku Šítalovi SJ.

Sbor byl doplněn několika dalšími civilními pedagogy: prof. Klein, prof. Lacina, hudebníky panem Šebkem a panem Vlachem-Vrutickým; náročným učitelem kreslení byl Alois Bedřich a tělocvikářem místní učitel Vránek.

Oblíbený generální prefekt P. Josef Cukr se bohužel ve své funkci dlouho neohřál – byl totiž naléhavě potřeba jinde. Díky svým všestranným schopnostem se záhy stal tak zvaným „ministrem“, tedy něčím jako ekonomickým náměstkem a zásobovačem

v jedné osobě; později však si jej vyžádali spolubratři na Velehradě. Jeho nástupcem ve funkci generálního prefekta se stal důsledný a náročný P. Felix Stejskal, po nějaké době vystřídaný neméně přísným vychovatelem P. Václavem Pitrunem. Také náš oblíbený divizní prefekt Mag. Bohumil Dvořák nám byl ve druhém roce vzat a stal se prefektem jiné (myslím, že tentokrát třetí) divize; na jeho místo přišel možná až příliš vážný Mag. Josef Böhm, který si z počátku jen obtížně hledal cestu k našim klukovským srdcím. Tehdy některý ze študáků složil popěvek: „Za magistra Dvořáka bejvávalo dobře, ten prásk’ do bot a vzal šmíra, a nám dali nového komandýra... a ten novej komandýr čtyři dny byl tiše, pak si notes pořídil, poznámky nám píše...“ Ale za krátký čas jsme si na svého nového prefekta zvykli, a i jeho jsme začali mít rádi a očividně i on nás.

Denní program studentů

Naše studentské dny v Bohosudově měly svůj pravidelný rytmus: poměrně časně vstávání, ranní hygiena studenou vodou na umývárkách s dlouhými kasárenskými plechovými žlaby. Následoval nástup na ranní mši svatou v kapli, snídaně, odchod na dopolední vyučování do vedlejší budovy gymnázia. Bylo to tak blízko, že jsme žádné aktovky nepotřebovali – sešity i učebnice jsme si nosili jednoduše složené v deskách. Po dopoledním vy-

učování byl společný oběd, při němž platilo „silentium“ a při němž nám předčítal z vybraných knih některý ze starších studentů. Vzpomínám, že nejčastěji to byl sextán Kutač, který se také často předmodlival (střídavě s Josefem Boukalem). Oba hoši nosili přešité khaki vojenské uniformy „battledress“, které kromě jiného zboží (zejména potravin ve vojenských konzervách) po válce dodávala humanitární organizace UNRRA (*United Nation Relief and Rehabilitation Organisation*).

Sestřičky v ústavní kuchyni dělaly vše, co mohly: tehdy po válce bylo moc těžké sehnat potraviny i další zboží, vše bylo na příděl. Také vzdálení rodiče se snažili pomáhat – denně chodily na naši vrátnici z místní pošty balíky s jídlem na přilepšenou. Oceňovali jsme hlavně nedostatkové máslo, sádlo a marmelády na potírání pečiva.

Po obědě bývala půldruháhodinová rekreace na školním hřišti, nejčastěji to byly míčové hry. Náš profesor ruského jazyka Mag. Jan Pospíšil se jich náruživě účastnil, zejména fotbalu. Vyhrnul si a podkasal kleriku cingulem a byl tím nejaktivnějším hráčem na hřišti.

Asi tak v půl čtvrté nastala hodina volné četby knih ze školní knihovny. Já jsem si obvykle půjčoval cestopisy Aloise Musila nebo knihy o chlapeci jménem Noni, ale měl jsem rád i romány *Quo vadis*, *Ben Hur*, různé

verneovky a mayovky či na příklad knihu *Otec vyhoštěných* (příběh misionáře Damiána de Veustera mezi malomocnými na ostrově Molokai) a mnohé další. Asi nikdy v životě jsem nepřečetl tolik hodnotné beletrie jako tehdy v Bohosudově.

Následovalo tak zvané „přísné studium“ k opakování probraného učiva, k přípravě na příští vyučování, k domácím úkolům z matematiky, k dokončení rozpracovaných rysů a výkresů a ke šprtání gramatiky a slovíček (ruských, francouzských i latinských). Po hodině „přísného“ a po večeři nastala příjemnější hodina „mírného studia“, při němž si ti, kteří už splnili všechny úkoly a nechali se panem prefektem přezkoušet, mohli už místo dalšího studování číst svou oblíbenou literaturu. Spát jsme chodívali dost brzy – myslím, že kolem deváté hodiny byla večerka. Když prefekt zhasínal světla v ložnici, pozdravil nás slovy: „S božským Synem, Máti“ a my jsme sborem odpovídali: „Rač nám pozhánání dáti!“

Karel Voplakal
(pokračování v příštím čísle)

Setkat se nově s Kristem

James Martin
Ježíš. Svědectví o cestě, která může změnit i váš život

Karmelitánské nakladatelství,
 Praha 2024, 576 s.
 ISBN 978-80-7566-382-5

Příznivci amerického jezuity Jamese Martina budou zajisté potěšeni. Vnáší do našeho evropského prostředí to, co poněkud staré dobré Evropě chybí: praktický, podnikavý a houževnatý rys amerického katolicizmu. Americký katolík se musí snažit, nic nemá zadarmo. Byl vždy v menšině a musel projevit nezměrnou houževnatost a vynalézavost. V Martinově osobě, poněkud jednostranně u nás známé výhradně z jednoho zorného úhlu své angažovanosti ve prospěch minorit, nachází ztělesnění jezuitského misijního zápa-

lu: „Jeho dveřmi vcházej, nech ho vyjít svými dveřmi.“

Martin psal mnoho o antikatalicizmu v zábavním průmyslu. Tvrdí, že navzdory neodolatelné fascinaci katolickou církví zábavní průmysl zároveň církví zjevně pohrdá. Martin chce průměrnému Američanovi ukázat křesťanství z jiné, přitažlivější a praktičtější stránky. Přichází proto s návody. Nestydí se zabalit křesťanství do líbivějšího obalu. A poněvadž Američan je praktický a citový v jednom, baví ho překonávat překážky, a přitom se hluboce dojímat nad světem, vychází mu vstříc.

V knize přibližuje propojení toho, co je v osobě Ježíše zcela božského a zcela lidského. V podstatě říká toto: když jsem se mohl setkat ve svém životě s Kristem, nechápu, proč by ses, milý čtenáři, nemohl s ním setkat i ty. Nemusíš být odborníkem na Bibli (i když jsou potřební). Nemusíš být profesionálním teologem (i když se od nich můžeš leccos naučit). Nemusíš být akademikem (i když se necháš jimi obohatit). Životem myslí svoji zkušenost s jezuitou a především svoji pouť po krajích Palestiny. A to je možné snad říci na závěr: knihu si zabalit do svého zavazadla – poutníka. Vydat se s ní na pouť.

Pavel Ambros SJ

Anotace

Franz Jalics
Kontemplativní exercicie
 2. vydání, Triton, Praha 2024, 424 s.
 ISBN 978-80-7684-300-4

Knihy má podtitul Úvod do kontemplativního životního postoje a Ježíšovy modlitby. Mnoho lidí v hloubi duše hledá živou zkušenost s Bohem, aby nově nasměrovali svůj život. Přitom hledají pokud možno prostý, spontánní a bezprostřední kontakt s Bohem. Autor v této knize předává své zkušenosti z mnohaleté exerciční činnosti, a to s mimořádnou jasnozřivostí a schopností empatie. V deseti oddílech uvádí krok za krokem do blízkosti Boží přítomnosti. Tato praktická cvičebnice může sloužit jako návod na uzavřené exercicie, v nichž se člověk na určitý čas stáhne do ticha, ale je vhodná i pro „exercicie ve všedním dni“.

František Neupauer (ed.)
Jezuita JUDr. František Paňák SJ – apoštol Košíc
 Ústav památi národa, Bratislava 2024, 326 s.
 ISBN 978-80-8257-005-5

Sborník představuje životní osudy jezuitu Františka Paňáka (1908–1997), který je považovaný za jednu z nejvýraznějších osobností metropole východního Slovenska v době normalizace. V úvodní části publikace popisují jeho životní profil historici a pamětníci. Následuje série autentických dokumentů v podobě článků Františka Paňáka napsaných pod vícerými pseudonymy. Díky zachovaným listům z rodinných archivů můžeme poznávat jeho osobu a zájem o blízkou rodinu, a to už od jeho studentských dob v Levoči až do posledního období života v Košicích. Nechybí bohatý dokumentační a obrazový materiál z rodinných archivů, archivů v Martine, v Praze i v Bratislavě.

Zprávy

Praha

■ Ve čtvrtek 22. února se v pražském kostele svatého Ignáce uskutečnila vernisáž výstavy „Křesťanský demokrat Bedřich Hostička“ jako prolog festivalu Mene Tekel. Právník Bedřich Hostička (1914–1996) byl politik Československé strany lidové, odsouzený v roce 1950 v monstrprocesu s Miladou Horákovou a dalšími osobnostmi ke dvaceti osmi letům těžkého žaláře. Po srpnové okupaci roku 1968 odešel s rodinou do exilu ve Švýcarsku. Výstava trvala do 21. března.

Brno

■ V rámci Velikonočního festivalu duchovní hudby se od středy 27. 3. do Velkého pátku 29. 3. v jezuitském kostele Nanebevzetí Panny Marie konaly tzv. Tenebrae neboli temné hodinky. Letos při nich zazněla hudba zkomponovaná na objednávku festivalu šesti autory mladší a střední generace. Autoři zhudebnili lamentace z knihy Nářků proroka Jeremiáše a text kajícího žalmu Miserere.

Klatovy

■ Šestnáctý ročník konference Barokní jezuitské Klatovy se konal ve dnech 26.–27. dubna v refektáři bývalé jezuitské koleje v Klatovech. Konference byla šesti přednáškami spojena s Rokem české hudby. Celý program

zakončila zádušní mše v kostele Neposkvrněného početí Panny Marie a svatého Ignáce, při které zaznělo Requiem od Johanna Josepha Fuxe.

Olomouc

■ V kostele Panny Marie Sněžné byla na Popeleční středu 14. února již šesté odhalena postní umělecká intervence. Výtvarník Marek Trizuljak vstoupil do sakrálního prostoru třemi skleněnými plastikami s názvem „Andělé naděje“.

■ Centrum Aletti od 9. dubna otevřelo pro veřejnost cyklus přednášek „Večery křesťanské spirituality“. Přednášky se konají každé úterý večer do 4. června 2024 v aule Centra Aletti. Kurz určený široké veřejnosti pomáhá prohlubovat zkušenost osobního duchovního života a dává podněty pro jeho zrání.

Řím/Vatikán

■ Vatikánské tiskové středisko informovalo 21. února o postupu prací, které Dikasterium pro nauku víry vykonalo v souvislosti s kauzou bývalého jezuita P. Marka Rupnika. V posledních měsících byly kontaktovány instituce, které se na vyšetřování dosud podílely, a rozsah vyšetřování byl také rozšířen o subjekty, s nimiž dosud nebyl navázán kontakt. Získaná dokumentace se nyní zkoumá.

Řím

■ V únoru byly učiněny dva důležité kroky ve věci blahorečení otce Pedra Arrupeho SJ (1907–1991). Po pěti letech práce složila 19. února přísahu historická komise, která shromáždila materiál předložený církevnímu soudu římského vikariátu. O deset dní později členové téhož tribunálu navštívili kostel del Gesù v Římě, kde se nachází hrobka otce Arrupeho, aby ověřili, že není uctíván neoprávněnou formou.

■ Setkání evropských jezuitských archivářů se konalo od 20. do 23. února na jezuitské generální kurii v Římě. Sešlo se dvacet účastníků, kteří se starají o čtrnáct archivů jednotlivých evropských provincií. Českou provincii zastupoval P. Petr Havlíček SJ.

Řím/Bratislava

■ V římském kostele del Gesù přijal 2. dubna jáhenské svěcení Matej Sandtner SJ ze slovenské provincie. Spolu s ním bylo vysvěceno na jáhny dalších dvanáct jezuitů z mezinárodní koleje Jména Ježíš. Světitelem byl prefekt Dikasteria pro kulturu a vzdělání kardinál José Tolentino de Mendonca.

Bratislava

■ Při příležitosti stého výročí narození Božího služebníka Tomáše Munka SJ vyhlásila slovenská provincie Rok Tomáše Munka s mottem „Svědectví víry hojí rány“. Slavnostní zahájení se uskutečnilo 28. ledna v Ružomberku při mši svaté v jezuitském kostele. Bohoslužbě předsedal pomocný biskup Ján Kuboš. Zakončení tohoto roku 4. května 2025 je spojeno s osmdesát-

tým výročím mučednické smrti Tomáše a jeho otce Františka, jejichž proces blahorečení je v závěrečné fázi.

Dobogókő

■ Hotelové a konferenční centrum Cardoner bylo otevřeno na konci roku 2023 v maďarské vesnici Dobogókő padesát kilometrů od Budapešti. Čtyřhvězdičkový hotel, který vlastní maďarští jezuité, není apoštolským dílem, ale výdělečnou investicí, jejíž prostředky podpoří exerciční dům Manresa a romskou misi ve vesnici Arló v severním Maďarsku.

Malta

■ V týdnu od 5. do 9. února se na Malte sešla síť jezuitských univerzitních duchovních správ a center pastorační péče pro vysokoškoláky. Jednalo se o dvanácté setkání této sítě, která byla založena v roce 2010.

Mnichov

■ Otec generál Arturo Sosa SJ jmenoval P. Thomase Hollwecka budoucím provinciálem Středoevropské provincie Tovaryšstva Ježíšova. Ta od dubna 2021 zahrnuje dřívější rakouskou, německou, litevskou a švýcarskou provincii. Otec Hollweck se ujme úřadu 31. července 2024. Nahradí P. Bernharda Bürglera, který je provinciálem středoevropské provincie od jejího založení.

Salzburg

■ Dne 6. dubna byl během slavnostního programu na salzburské univerzitě uveden do Evropské akademie věd a umění slovenský jezuita P. Peter Dubovský.

Jubilea

P. František Hylmar	Praha	7. 9.	35 let v Tovaryšstvu
P. Ladislav Nosek	Hostýn	14. 8.	25 let v Tovaryšstvu
P. Jiří Hebron	Velehrad	6. 9.	15 let v Tovaryšstvu
P. Richard Čemus	Štěkeň	2. 9.	70 let
P. Pavel Gábor	Arizona	21. 9.	55 let
P. Jan Regner	Brno	10. 7.	50 let
P. Petr Hruška	Praha	24. 7.	45 let

Srdečně blahopřejeme

Seznam podporovatelů od 21. ledna do 14. dubna 2024

Slávka Bulíková, Praha 7; Marie Hanáková, Praha 5; Zdeněk Charouz; Ludmila Šabršulová, Brumov-Bylnice; Helena Šmydková, Praha 7; Radka Taucová; Libuše Prečová; Irena a Marcel Novákovi, Praha 28; Dr. Věra Budilová; P. Pavel Merta, farnost Miroslav; MUDr. Marie Plíšková; PhDr. Hana Topolánková, Praha 5; MUDr. Alois Krobot, Napajedla; Stanislav Daněk, Salaš u Velehradu; Eva Čermáková, Polná; Marie Bubová; František Kudrna; Helena Havelková; Petr Hylmar; Zdenka Zahradková; Petr Hušek; Ing. Martina Laubová; Cyril Pazderka, Jihlava; Petr Macek, Praha 6; Tereza Kaucká, Praha 415; Jasna Procházková, Praha 5; Klášter sester premonstrátek, Doksany; Sirotňákovi, Olomouc; Marie Rudolfová, Kroměříž; Jaroslav Buš, Černovice; Miroslav a Eunika Karlíkovi; Marie Bláhová, Praha 9; Hana Šimková, Praha 8.

Všem dárcům upřímně děkujeme

Objednejte si bulletin na adrese:

Bulletin Jezuité, Ječná 2, 120 00 Praha 2
redakce@jesuit.cz, tel. 221 990 200

Podpořte nás darem na bankovní účet:

2020460003/6000, v. s. 104